TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paitsi maanantaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

TOVERI
(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Company.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.
AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:
IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year $3.50; For 6 Months, $1.75; For 3 Months, $1.00; For 1 Month 40c.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuoleman-ilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hajutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset seuraavan hintaluettelon mukaan palstatuumalta: 1 v. 20c, ½ v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c.

Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta $3.50; 6 kuukautta $1.75; 3 kuukautta $1.00; 1 kuukausi 40c.
SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta $5.50; 6 kuukautta $3.00.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa.
Telefooni: konttori 365, toim. 832.

— Washingtonin syntymäpäivän takia, joka on laillinen juhlapäivä, ei lehtemme ilmesty huomenna.

Kummalliselta näyttävä kysymys

Sanomalehdistöä seuraava yleisö ei varmaankaan ole kyennyt selittämään itselleen mistä johtuu se, että kaikki pienet sanomalehdet puhuvat paperipulasta, jopa siinäkin määrässä, että muutamat niistä ovat lakanneet kokonaan ilmestymästä, mutta suuret päivälehdet eivät mainitse siitä juuri mitään. Olemme jo ennen viitanneet siihen, että suuret lehdet ajavat suurpääoman etuja, eikä niiden sovi puhua niitä etuja vastaan, vaikka toisinaan näyttää siltä kuin niiden omien etujensa takia tulisikin niin tehdä. Ne käsittävät tehtävänsä luokkaetujen palveluksessa ja toimivat niiden mukaan.

Mutta niillä ei ole syytä omien etujensakaan takia puhua mitään paperipulasta, sillä tiedonannot kertovat, että suurten päivälehtien ei tarvitsekaan maksaa paperista korotettua hintaa.

Hallitus on muodon vuoksi tutkinut paperin hintojen kohoamisen syitä ja saanut selville sen saman totuuden, joka on paljastunut kaikissa hintojen tutkimissa, että korotus on pellut keinotekoinen. Laskelmat nimittäin osottavat, että paperin valmistuskustannukset ovat kohonneet sodan ajalla viisi ja puoli senttiä sataa paunaa kohden. Mutta hinnat ovat kohonneet paikoin nelinkertaisestikin ja yleensä puolella ja kolminkertaisesti.

Ennen sotaa tuli tavallisen sanomalehtipaperin valmistaminen maksamaan $1.63 sadalta paunalta ja nyt $1.68½, joten kohoaminen on siis ainoastaan viisi ja puoli senttiä. Valmistuskustannukset eivät siis olisi lisänneet myyntihintaa sen vertaa että siitä olisi ollenkaan kannattanut tehdä tavallista pikkuutista kummempaa juttua, mutta sen nojalla kohotettiin hintoja, jotta saataisi suurempia voittoja.

Mutta mitä tekee hallitus? Ei mitään. Mitäpä se tekisi suosikkejaan vastaan! Ei se vaadi trusteja luopumaan sotavoitoista, vaikkakin työläisten on luovuttava niiden takia hengestään!

"Sivistyksen esitaisteli-joita"

Tiedonannot Venäjältä kertovat yksitoista duuman sosialistista jäsentä joutuneen vangituksi syytettynä vallankumouksellisesta kiihotustyöstä. Mitä kaikkea Venäjällä tapahtuu, saatetaan vain arvailla, mutta niistäkin niukoista uutisista päättäen, joita sieltä toisinaan tulee, pääsee selvyyteen siitä, että Venäjän sisäiset asiat lähenevät kiehumapistettä. Sisäinen levollisuus saatetaan säilyttää vain ankarimpien pakkotoimenpiteitten kautta.

Ja nämä ankarat pakkotoimenpiteet kuuluvat oleellisena osana siihen "sivistystaisteluun", jota Europan sodassa käydään kummallakin puolella. Siihen kuuluu kaiken vapauden hävittäminen, koko ihmisälyn kohdistaminen murhaamiseen ja ennen luodun rikkauden hävittämiseen.

Ja siihen samaan "jaloon sivistystaisteluun" rientää Yhdysvallatkin!

Meille puhutaan kauniisti pienten kansojen oikeuksista ja taistelusta niiden puolesta, mutta jokainen joka uskaltaa kuuluvasti ajatellakaan pienten kansojen vapautuksesta, vangitaan säälittä ja passitetaan maanpakoon elinkaudeksi. Venäjän duuman sosialistiset jäsenet ovat taistelussa sivistyksen ja pienten kansojen oikeuksien puolesta ja heidät vangittiin, ja Yhdysvaltain sotavirasto suunnittelee sensuurilakia, joka kieltäisi jokaisen sanan joka lausutaan vähäväkisten oikeuksien ja sivistystaistelun puolesta, lakia joka lähettäisi rikkojansa vankilaan elinkaudeksi, mahdollisesti hirsipuuhunkin.

Sillä tavalla käy kapitalistiluokka sivistystaistelua. Sillä tavalla se edistää luokkasivistystään, sillä muunlaista sivistystä se ei voi tietää.

Vain työväestö voi taistella todellisen sivistyksen puolesta, sivistyksen josta yhteiskunnan pohjakerroksetkin pääsisivät osalliseksi, — mutta siksi sitä riistäjäluokka vastustakin.

Ja tämä sama "sivistystaistelu" ilmenee todellisessa olemuksessaan mujillakin aloilla. Mielenkiintoista on tietää, miten kirjatuotannon kanssa on käynyt viimeisten kahden vuoden kuluessa. Seuraavassa osoitus siitä:

Kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana on Amerikassa julaistujen kirjateosten lukumäärä lisääntynyt parilla tuhannella, mutta koko maailman kirjallisuustuotanto on supistunut suunnattomasti. Täkäläinen kustantajain lehti julkaisee tilastoja eri maista vuosilta 1913—15. Tämän mukaan kirjallisen tuotannon alalla niin runsasantoinen maa, Belgia, ei ole mailman kirjallisuutta lisännyt ollenkaan viimeisen kahden vuoden aikana. V. 1913 painettiin Ranskassa 11,460 eri kirjaa ja v. 1915 ainoastaan 8,960. Englannissa painettujen kirjateosten vuotuinen summa ennen nykyistä "sivistystaistelua" oli kymmenen tuhannen paikkeilla, mikä on alentunut kymmenellä prosentilla, ottaen viime vuoden tuotannon huomioon. Saksassa painettiin v. 1913 35,078, jota vastoin vv. 1915 painettiin vain 23,558, kylläkin, ohimennen sanoen, yhtä paljon kuin Englannissa, Ranskassa ja Venäjällä yhteensä.

Tätä se "sivistystaistelu" tälläkin alalla saa aikaan!

San Franciscon luokkatuomiot

Viime aikoina on kautta koko tämän mantereen työläispiireissä herättänyt huomiota ja oikeutettua suuttumusta San Franciscon varustautuneisuusparaatissa viime heinäk. 22 p. tapahtuneen räjähdyksen johdosta syytteeseen asetetuille langetetut tuomiot. Itse raa'at tuomiot eivät työläisiä minkään suuresti kummastuta, sillä niihin kyllä on täällä jo totuttu, mutta kun aivan syyttömiä henkilöitä tarkotuksellisesti luokkakoston uhreina aijotaan vetää hirsipuuhun, niin ei ole ihmeteltävä, vaikka sellainen teko saattaisikin mielet kuohahtamaan.

Kysymyksessä oleva San Franciscon pommiräjähdys, jossa kymmenen työläistä sai surmansa ja joitakin kymmeniä haavottui, on muuan moraalittomien työnantajien suunnittelema roistotyön kukkanen, jonka tarkotuksena oli taitavasti kietoa johtavassa asemassa olevat työläisten järjestäjät satimeen, järjestämällä asiat siten, että "raskauttavia epäilyksiä" kyllin paljon lankeisi uhreiksi valittuihin henkilöihin, jotta ne sitten saisi vetää nuoran jatkoksi ja samalla antaa voimistuville työväenjärjestöille surmanisku.

Että asianlaita tosiaankin on näin, käy selville siitä tutkimuksesta joka tapahtuman johdosta on toimitettu. Syytettyinä ovat unioitten luottohenkilöt ja niistä eritoten mainittakoon Thomas J. Mooney, jonka asia parhaillaan on polttopisteessään. Joitakin aikoja ennen tapahtunutta räjähdystä oli Mooney koettanut järjestää San Franciscon raitiotyöläisiä tarkotuksella saada ne sitten lakon kautta asemaansa parantamaan. Lännellä ovat kapitalistit verraten rauhassa saaneet vime aikoihin asti työläisiään riistää ja siksi ei ole ihmeteltäväkään, vaikka näitten raivo kohoo huippuunsa silloin kun heidän uhrilampaittensa aivostoon hiukan järkeä aletaan takoa. Niinpä on käynyt selville, että kun Mooney alkoi raitiotietyöläisiä järjestää, niin San Franciscon työantajat, John D. Rockefeller etupäässä, kokosivat satoihin tuhansiin dollareihin nousevan summan työväenjärjestöjen murskaamiseksi ja palkkasivat aseikseen salapoliiseja, jotka jo ennemmin olivat pinkertooneina kunnostautuneet. Viivyttelemättä nämä alkoivatkin juoniaan punoa Mooneyn ja toisten työväenmiesten ympärille, koettaen m. m. lahjuksilla saada palkattua todistajia, työläisten omasta piiristä, jotka väärin vannoen toverinsa kahleisiin kytkisivät hyvästä maksusta. Kun mikään keino kuitenkaan ei näyttänyt vievän toivottuun päämäärään, niin oli ryhdyttävä törkeän rikoksen tekoon, josta yleisön vihan saisi kuohahtamaan tarkotuksella silloin työntää nämä tieltä pois raivattavat henkilöt verta janoovan roskajoukon raadeltavaksi.

Tässä onkin lyhykäisyydessä esitettynä johtolanka tapauksista, jotka lopulta johtivat heinäk. 22 p. räjähdykseen, josta hirsipuuhun ja vankilaan väärien todistusten ja törkeitten valhaitten perusteella aijotaan San Franciscossa toimittaa työnantajien tielä olevat viisi henkilöä: Israel Weinberg, Warren K. Billings, Thomas J. Mooney, Rena Mooney ja Edward D. Nolan.

Heti räjähdyksen tapahduttua saattoi nähdä mitä sillä oli tarkotettu saada aikaan, sillä kaikki räjähdyksen aikana lähellä olleet henkilöt, jotka asiasta jotakin tiesivät, katosivat kuin tuhka tuuleen. Heidät pakotettiin uhkauksilla ja rahan voimalla vaikenemaan ja lähetettiin kauas pois, ja heti sen jälkeen alettiin kaupungin tunnetuimpia roistoja haalia todistajiksi ja heille kavalia juttuja opettaa. Syyllisiksi valittuja henkilöitä vastaan nostettiin ensin huhuja ja sitten kerrottiin niitten pakenemisesta jne. Kun syytetyt kuitenkin viranomaisille heti ilmaisivat olinpaikkansa, niin tämä asian käänne pidettiin salassa ja sen sijaan heidät raa'asti vangittiin, ja valehdeltiin heidän tehneen vastarintaa ja muutenkin heitä kidutettiin ennen kuulustelua, jotta "heidän kasvoilleen olisi saatu syyllisyyden leima."

Alkoi sitten oikeuskuulustelu, jossa alotteeksi Warren K. Billings tuomittiin elinijäkseen vankeuteen huolimatta siitä, että kaikki häntä vastaan esitetyt todistukset olivat ristiriitaisia ja suorastaan tekaistuja ja että hän saattoi todistaa olleensa muualla räjähdyksen tapahtuessa. Mutta kun Billings'ille oli tarjottu $15,000 siitä, että hän todistaisi Mooneyta vastaan, niin hänet oli rairattava tieltä pois sen jälkeen kun hän oli tehdyn tarjouksen hyljännyt. Juryoikeuden lautakunnan 83 vuotias, kuuro vanhus julisti Billingsin syyllisecksi, ja United Railroad's liiton $100,000 dollarilla valitsema piirisyyttäjä, Fickerts, kyllä piti "raskauttavien asianhaarojen" esittämisestä ja puolustavien todistusten hylkäämisistä huolta. Kuumeisella kiireellä ajettiin asiaa läpi, eikä syytetyille aijottu edes suoda tilaisuutta hankkia itselleen lakimiestäkään. Kuten sanottu, sai Billings elinkautistuomion, eikä hänelle vielä ole suotu uutta kuulustelua.

Sen jälkeen alkoi Thomas J. Mooneyn juttu, hänen, joka jo etukäteen oli hirteen meneväksi tuomittu. Mooneytä kuulusteltaessa kohosi törkeys huippuunsa ja äsken mainittu Fickerts toimi siinä loistavasti puolustustodisteitten hävittäjänä ja väärentäjänä. Hän näet oli Mooneyn asunnossa toimittanut kotitarkastuksen ja hävittänyt kaikki puolustuksessa mahdollisesti edullisesti vaikuttavat todistuskappaleet. Sitovien todistusten antamisesta Mooneyta vastaan oli luvattu $15,000 palkinto ja se on jo kylliksi suuri summa nykyaikaisten roistojen omantunnonvaivojen lohduttamiseksi. "Todisteita" esitettiin Mooneyta vastaan kuinka paljon tahansa ja kaikki otettiin täydestä, vaikkapa niitten esittäjien epäluotettavuus pälyi jokaisen silmissä. Ammatikseen rikosoikeuden lautakunnan jäseninä istuvat henkilöt julistivat juhlallisesti tuomion: "syyllinen", mutta hirttotuomiota ei vielä ole rohjettu julistaa, sillä oikeusilveily on kautta maan herättänyt niin suurta suuttumusta, että näitten prostitueerattujen lakimiestenkin on ensin tunnusteltava maaperää ennenkuin uskaltavat vyöryttää luokkaoikeusjyräänsä eteenpäin.

San Franciscossa ovat kaikki työväenjärjestöt asettuneet Mooneyn taakse, vaatien uutta oikeuskuulustelua ja uutterasti on kummallakin puolen koottu todisteita sekä syytetyn puolesta että vastaan. Tässä puuhassa on paljastunut räikeitä väärinkäytöksiä. Esim. mainittakoon erään karjakauppiaan, Oxmannin todistus, hän kun väitti nähneensä Mooneyn vaimoineen räjähdyspaikalla juuri vähää ennen onnettomuutta. Nyt on kuitenkin omasta alotteestaan eräs naimisissa oleva nainen ilmottautunut todistajaksi, kertoen Oxmannin räjähdyksen aikana olleen useita kadunkulmia kaukana räjähdyspaikalta ja pitäneen hänen lastaan sylissään, sekä kaiken aikaa haastelleen hänen kanssaan. Samanlaisia vastatodistuksia on tapahtunut useita, mutta siitä huolimatta koettavat kapitaalin edustajat kiristää nuoran silmukkaa yhä vain lujemmalle uhrinsa kaulaan ja samalla runsailla uhkauksilla ja lahjuksilla häätää näyttämöltä pois kaikki sellaiset todistajat, jotka heidän valheverkkonsa kuteita yrittävät poikki ratkoa.

Mooneyn jutun päätöksestä suuresti riippuu kaikkien toistenkin syytettyjen kohtalo, sillä jos Mooney saadaan hirteen tuomittua, niin ei toisillakaan syytetyillä ole paljoa toivoa pelastumisesta jäljellä. Koko juttu muuten on muuan kaikkein julkeimmista yrityksistä mustata työläisten järjestäytymisliikettä yleisön silmissä ja jos tämä aije onnistuu, niin se pitkäksi aikaa luo vaikeuttavia esteitä San Franciscon työläisten pyrinnöille Jesuiitoilla oli ennen tapana lausua, että "tarkotus pyhittää välikappaleet", ja nykyaikainen kapitalismi on tuon lauseen ottanut toimintansa siveelliseksi johtolangaksi. Kaikki keinot sille kelpaavat, kunhan siitä vain kukkaroon kolikoita kasaantuu ja jos jokin voima, henkilö, tai järjestö uhkaa asettua asteitä nykyaikaiselle hillittömälle ryöstölle rakentamaan, niin keinoja valitsematta se syöstään syrjään ja tallataan jalkoihin. Tällaisessa loassa ovat työläisetkin näihin asti rypeneet ja siksi jokaista yritystä siitä nousta kohdellaan verisellä julmuudella jossa välikappaleena usein ja menestyksellisesti on käytetty oikeuslaitoksia. Alkuperäisenä tarkotuksena oikeuslaitoksilla lienee ollut suojella yksityisiä kansalaisia väärinkäytöksiltä, mutta nykyisen järjestelmän mukaan oikeuslaitoksista on muodostunut koneisto, joka erikoisella herkkyydellä toimii silloin kun raha sitä ajaa eteenpäin, olipa tuolla rahavallalla sitten oikeuskäsitteitten mukaan oikeudellista puolta tai ei.

SIELTÄ *ja* TÄÄLTÄ

"OLISIMME ILOISET, JOS KEHUISITTE MEITÄ."

Niiden "ristiriitaisten" (erään ilmotussepän keksimä termi, tarkottaa: vastenmielisten ja kumoamattomien) arvostelujen johdosta, joita eräästä "pankkiliikkeestä" on lehdissämme ollut, on sen "omistaja" ja "johtaja" kääntynyt kansalaisten puoleen pyynnöllä, että he kehuisivat hänen "liikettään" edes sen verran, että sitä sitten voisi käyttää syöttinä narratessaan uusia uhreja kerittäväkseen. Kiitosta kerjäävän kirjeen tarkotus on puhella "sydämmestä sydämeen" ja kuuluu se seuraavasti:

"Kansalainen:— Me tahtoisimme tässä lyhyen sydämmestä sydämeen keskustelun Teidän kanssanne. Tahtoisimme tehdä Teille selväksi sen asian että meidän pankkiliike on suomalainen liike ja on perustettu palvelemaan suomalaista kansaa heidän rahalähetyksissään Suomeen. Wuosikausia ovat muutamat Suomen ruotsalaisten rahanvälitysliikkeet kiskoneet huikeita voittoja suomalaisten rahalähetyksistä kotimaahansa. Suomalaisten tapellessa keskenään. Meidän liikkeemme on perustettu tällaisen lopettamiseksi. Myöskin ovat kansalaisemme nykyään vaarassa menettää suunnattomia summia jotka he ovat tallettaneet muutamiin suomalaisiin sanomalehtiliikkeisiin tässä maassa. Te tiedätte että yksi näistä jo on mennyt konkurssiin ja vei mennessään monen kansalaisemme elämänikäisen säästön, vieläpä rahat jotka oli jätetty omaisille Suomeen toimitettaviksi."

"Ystävyydellä,

— — — — — — —

Tämän "sydämmestä sydämeen" tapahtuvan keskustelun avulla tahtoo "herra pankkiiri" nostaa epäilyksiä Amerikan suomalaisia sosialistisia lehtiliikkeitä kohtaan, sanomalla: "kansalaisemme ovat nykyään vaarassa menettää ne suunnattomat summat joita ovat tallettaneet muutamiin suomalaisiin lehtiliikkeisiin". Eikä se ole mikään ihmekään. Ovathan sanotut lehdet puhelleet herran "suomalaisesta liikkeestä" vähemmän luottamusta herättävällä tavalla, joten hänenkin puolestaan sopii koettaa kaivaa niiden alta maaperää pois. Jos saisi suomalaiset sosialistilehdet mustatuksi niin ettei niiden kirjotuksia kukaan uskolsi, niin silloin olisi hyvä kalastella kaikenlaisessa vedessä. Nyt ne peijakkaat julkaisevat palstoillaan kaikenlaisia arvosteluja, jotka eivät vähimmässäkään määrässä edistä pisnestämistä.

Sen sijaan ei "herra pankkiirilla" ole ollut pienintäkään aihetta varoittaa "rakkaita kansalaisia" "sydämmestä sydämeen käyvällä keskustelulla" niiden suhteen, jotka ovat ilman mitään takuita perustaneet "pankkiliikkeitä" ja sitten saatuaan jonkun verran rahaa taakseen jättäneet kaikki rahat lähettämättä, kuten menetteli eräs Erickson-niminen "välittäjä" Sudburyssa, Ont. Sekin suomalainen "pankkiliike" sai usealta kansalaiselta tuntuvia summia lähettääkseen Suomeen, mutta "unhoitikin" ne rahat taskuunsa ja kun hänellä ei ollut minkäänlaista takuuta, saivat lähettäjät kärsiä nahoissaan herkkäuskoisuutensa. Nujakassa menettivät jotkut kansalaisemme aina 600 dollariin saakka. Mutta nämät "välittäjät" 'ovat "pankkiirin" mielestä varmoja, hänellä ei ole niitä vastaan mitään muistuttamista, sen sijaan hänellä on sangen paljon suomalaisia lehtiliikkeitä ja etupäässä **sosialistisia** lehtiliikkeitä vastaan muistuttamista. Hän, "tietää" että ne rahat, jotka ovat uskotut noitten liikkeiden välitettäviksi ovat jo menetetyt. Näyttää siltä, että "pankkiirilla" on varmuudesta aivan omintakeiset käsitykset.

Panee melkein uskomaan hänen varmuuskäsitteensä tarkottavan sitä, että silloin kun puhutaan "varmuudesta" tarkotetaan rahojen jäävän varmasti taipaleelle—kuka sitten tietää mitä hän oikein tarkottanee. Parasta kuitenkin on, että ne kansalaiset, joilla on vara lähettää rahoja Suomeen tekevät lähetyksensä Toverin, Työmiehen ja Raivaajan liikkeiden välityksellä, silloin ne **varmasti** tulevat perille. Myöskin maksavat sanotut liikkeet korkeimman kurssin mukaan,—vaikka ei lähetyksenne olisikaan täyteen tuhatta dollaria—joten ei niitä silläkään alalla voida "piitata".

Dokumentteihin on sotkeentunut myöskin kasvatusopillista lukemista, joka on osotettu lasten vanhemmille ja kuuluu:

"CANADAN SUOMALAISILLE LASTEN WANHEMMILLE JA KASVATTAJILLE.
(Lainaus muutamista suomalaisista sanomalehdistä.)

"Ihmisen onni vanhoina päivinä riippuu lastensa kunnioituksesta. Sentähden tulee lasten vanhempain osoittaa itsensä arvokkaaksi lastensa edessä hamasta heidän lapsuudestaan asti. Arvokkuus ei riipu rikkaudesta taikka köyhyydestä. Se riippuu valinnasta jokapäiväisessä elämässä. Henkilö joka hyväksyy pahaa seuraa ei voi pidättää kunnioituksen tunnetta lapsissaan itseään kohtaan.

"Siellä Canadassa nykyään ulosantaa ja toimittaa suomalaista sanomalehtiä henkilö jota Suomen poliisi haluaa pankkiryöväyksestä ja muista rikoksista, ja joka saapi olla täällä ainoastaan sentähden että Suomen poliisi ei tahdo tuhlata pieniä määrärahojaan hänen kotiintuomisekseen. Waan Suomen poliisi ylistäisi lakkaamattomasti Canadan suomalaisia isänmaallisuudesta jos he kokoisivat rahaa ja maksaisivat johtuvat kustannukset kun Suomen poliisi lähettää häntä noutamaan.

"Sama henkilö on kirjottanut tuon surullisen kuuluisan ja ainoan suomalaisen ryöväri romaanin "Salat julki," jossa hän paljastaa entisyyttään. Woiko Canadan suomalainen lasten isä ja aiti toivoa lastensa kunnioitusta silloin kuin heidän huoneessaan kiertelee tuollaisen miehen toimittama lehti. Mustonen, Matti Haapoja ja Sika-Kustaa ovat nimiä jotka ovat Suomen kansan kauhu. Oletteko te seilaisten miesten hyysäjä?

"Yhdysvaltalainen."

Sanoudumme heti irti koko kompaniasta. Emme halua "hyysätä" pienintäkään Sika-Kyöstiä, emmekä olla minkään hämäräperäisen "onnellistuttajajoukkueen" kanssa missään tekemisissä. Samalla myöskin voimme mainita, että mikäli me tunnemme Suomen poliisin käyttövaroja, ovat ne riittävän suuret, ja vaikkapa poliisi kykenisikin tuhlaamaan enemmän kuin sille on voitu myöntää, niin se ei velvoita mihinkään muihin toimiin kuin olla mahdollisimman visusti erossa kaikista Sika-Kyösteistä, olkotpa he sitten entisiä tai nykyisiä poliiseja tai poliisiurkkijoita.

ALUSTUKSIA

Länsipiirin piirikokoukselle

Päätekijäksi tässä sosialistien valistus-, kasvatus- ja kehitystyössä on todistettu sanomalehti ja l. piirin agitatsioonikoneen TOVERIN tukemiseksi ja levittämiseksi tehtiin jo viime piirikokouksessa hyviä päätöksiä. Mutta kun ne alustukset loppuivat siihen, ei näiden päätösten toteuttamiseksi saatu mitään ja niin ne, paitsi levityskilpailua, ovat pysyneet vaan pelkkinä päätöksinä.

Siitä "agitatsioonin järjestämisestä" oli kyllä kirjotettu kovasti, mutta "alustuksia" oli vaan piirin jakamisesta ja organiseeraajan lakkauttamisesta. Tästä "jaosta" onneksi pelastuttiin, mutta se "lakkautus" toteutui ja siihen se "agitatsioonin uudistaminen" sitte supistuikin.

Jos olisi ollut alustuksia että olisi saatu agitatsioonia järjestellä sisäisen elämän virkistämiseksi, niin kuin siitä oli kirjoitettu, niin tänä vuonna kokous olisi tarpeeton. Mutta, nyt on kokoonnuttava.

Jotkut hupsinevat, että "aluejärjestöt" olisivat, ne päätökset toteuttaneet, mutta eihän niille tämä meidän kehittynyt vanha valtiojärjestömme kään ole mitään tehnyt, vaikka piti puhujaakin, niin mitä niille sitte syntymättömät "aluejärjestöt" olisivat mahtaneet.

Meidän on piirin agitatsiooni järjestettävä kokonaisuudessaan ja saadaksemme se nyt heti hyvään käyntiin, on tälle kokoukselle tehtävä tarpeeksi alustuksia ja annettava riittävästi aikaa. Astorian rahaministerikään ei saa nyt "hätäillä".

Tärkeänä esiintyy nyt puhujakysymys ja ensimäiseksi olisi käsiteltävänä kysymys

paikallis-puhujista.

Ennen muinoin kun kansa kilvan riensi puhujia katsomaan, tultiin yhdelläkin toimeen, mutta nyt, kun ei niitä kokoonnuta enää katsomaankaan, menee täällä harvassa piirissä kiertävän kuluihin kalliit rahat melkein hukkaan.

Eipä niissä vuosikertomuksissakaan ilmene puhujien hyödyksi muuta "factoja" kun ne kirjakaupat, joissa Leinolla ovat oikein kauppiaan saavutukset, mutta, ainoastaan Lepistö ja Olson ovat saaneet niin paljon lehtitilauksia, että ne on voitu erikseen mainita, ja Californian "kertomuksesta" 'ei löydy näitäkään numeroita.

Suurissa iltamissa täällä voisi yleisölle työntää puhetta näytösten väliajoilla, mutta tyydyttääkseimme iltamapuhujien tarvetta kiertävillä, täytyisi niitä tässä piirissä oila aina liikkeellä vähintäänkin 25.

Idässä tällaisia tarpeita tyydytetään paikallispuhujilla. Miks'ei täällä, jossa on jo idän kouluuttamia pikkupuhujiakin paljon?

Täällä on kyllä "kätyröiminen" sangen julkeata, mutta kyilä ne puhujaharrastukset voidaan virkistää osastoissa, jos niin tahdotaan. Miksi siis ei "tahdota"?

Meillä on nytkin puhujia, jotka "luennoivat", tyydyttäen taiteen korkeitakin vaatimuksia — näyttämöllä. Miksi ei puhujalavallakin?

Jos iltamapuheisiin valmistuttaisiin yhtä hyvin kuin näyttämölle, niin jo vaan niitä puheitakin kelpaisi kuunnella. Siispä onkin

A—Puhe-esitykset otettava välttämättömimmiksi ohjelmanumeroiksi osastojen juhia-, iltama- y.m. tilaisuuksissa ja ohjelmakilpailuissakin.

B—Mainittava referaateissakin etup. puhe-esityksistä. Ei niin että "arvoisa" kirjottaja pyrkisi puhujaa aiheetta alas lyömään, mutta tarkoituksella kohottaa ja tehdä enempi huomatuksi tätä puolta ohjelmassamme.

C—Kotettava suojella kaikin mokomin puhujiensa esityksiä häiritsijöiden juonilta ja häiriöiltä;

D—Perustettava ala-osastoja, joissa puheita ja luennoita kehitetään yhtä arvokkaana kuin näyttelyäkin ja yhtä suurella huolella hankittava puheiden ja luentojen pitoon tarvittavia kirjallisia välineitä harjoittelijoiden vapaasti käytettäviksi;

F—Vaadittava, että lehtemmekin silloin tällöin julkaisee puheen muotoon laaduituita esityksiä.

Sanottanee, että ei ole sosialistisia puheita, mutta täällä on niiden puutteessa puhujataidon kehitykseksi luettava muinais-kreikkalaisen kuolemaan tuomitun Sokrates'in puolustuspuheltakin ja

toimitus voisi sosialistipuheiden puutteessa julaista vaikkapa historiallisia puhe-esityksiä.

Näyttämöt.

"Tiatterin" mahtava vaikutus joukkoihin on tunnettu ainakin tuhansia vuosia, sen tuntevat kapitalistit nytkin. Näytösten agitatsioonineen merkitys onkin usein monin kerroin suurempi kuin puheiden ja meillä on paljon sellaista yleisöä, johon me, paitsi tanssia, vaikutamme vaan näytöksillä, eli teattereillamme. Siispä käytäköön päättämään, että

Näyttämöillämme on esitettävä etupäässä sosialistihenkisiä kappaleita ja ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin senlaisten hankkimiseksi.

Se tupa-agitatsiooni.
(Jos se nyt tulee esille)

Siitä ei kannata puhua muuten kuin lehtiasiamiestoimen yhteydessä. Tätä "tupa-agitatsioonia" on maksajien vaikea arvostella ja aivan mahdoton kontrolleerata muutoin kuin "urakkatyönä". Maksamalla palkka lehtitilauksista on keino jolla agitaattori voidaan sitoa puolustamaan lehtemme edustamaa asiaa, sosialismia, jos

tupa-agitatsionista maksetaan palkkio joko lisämaksuna lehtitilauksista tahi matka-apuna, mutta ei koskaan aika-palkkana.

Raportteerausta

osastoista piirivirastoon on järjestettävä niin, että sen avulla voipi seurata kuitenkin sitä asiamiesten ja -naisten raporteerausta, y.m. lehden levitystä koskevien päätösten toteuttamista osastoissa. Kuitenkin

piirikokouksen on ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimiin Toveria koskevien päätösten toteuttamiseksi,

ja että ei Toveri joutuisi vastahakoisten osastojen jarrutuksesta kovin pahoin kärsimään, on päätettävä tiukasti, että:

Missä osastot jarruttavat Toverin levitystyötä, eikä mikään muu auta, niin siellä on konttorin ja piirikomitean taholta heti ryhdyttävä tätä tehtävää järjestämään.

Toverin toimitus.

Lehtiemme sisällön arvostelussa on aina oltu vaan "jyrkkiä" sosialismin edustajia, aivan kuin se nyt siinä jo kaikki olisi ja me siinä kaikki kaikessa.

On kilvan koetettu kunnostautua vaan "periaatteellisen" puolen arvostelussa (sisäiset rettelöt siihen on useimmiten pakottaneetkin), on haettu lehdestä tilaa, mihin vielä voitaisiin vaatia enempi sellaista jota itsekin vähimmän luetaan.

Tunnustamme että Toveri on nyt niihin voimiin nähden päätösten ja määräysten mukaan toimitettu ihmeen hyvin. Mutta, ehdotamme siihen nyt pikku muutosta.

Periaatteellisimmatkaan kirjotukset eivät auta mitään missä niitä ei